

Sygn. akt I ACz 2074/12

POSTANOWIENIE

Dnia 15 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Tadeusz Nowakowski (spr.)
Sędzia SA:	Małgorzata Bohun
Sędzia SA:	Beata Wolfke-Kobzar

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2012 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **G. M.**

przeciwko: **K. B.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze

z dnia 2 października 2012 r. sygn. akt I Nc 60/12

p o s t a n a w i a:

zmienić zaskarżone postanowienie i wstrzymać wykonanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanego przez Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w sprawie o sygn. akt I Nc 60/12 dnia 14.08.2012r.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanego o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty z uwagi na to, że nie istnieje w sprawie prawdopodobieństwo powstania niepowetowanej szkody, a pozwany nie powołał zarzutów, które wskazywałyby na prawdopodobieństwo uchylenia nakazu zapłaty.

W szczególności Sąd Okręgowy wskazał, że powód nie musiał przedstawiać wyliczenia swej należności i istnienia stosunku podstawowego, zaś pozwany w zarzutach na potwierdzenie swoich twierdzeń powołał jedynie osobowe źródła dowodowe, a w dodatku przyznał, że podobne zobowiązania w ramach prowadzonej działalności zaciągał.

W złożonym zażaleniu na powyższe postanowienie pozwany, zaskarżając je w całości, domagał się jego zmiany i uwzględnienia jego wniosku o wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty lub uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Pozwany orzeczeniu temu zarzucił rażące naruszenie: art. 492§3 k.p.c. poprzez przyjęcie, iż jedyną przesłanką wstrzymania wykonalności nakazu zapłaty jest wykazanie prawdopodobieństwa niepowetowanej szkody, podczas gdy istotne znaczenie posiadają również inne okoliczności; art. 495§3 k.p.c. poprzez uznanie, że dopiero po wniesieniu

zarzutów powód winien przedstawić dowody uzasadniające żądanie pozwu oraz błąd w ustaleniach faktycznych, wyrażający się w przyjęciu, że pozwany nie przedstawił w zarzutach od nakazu zapłaty na okoliczności wskazujących na prawdopodobieństwo uchylenia nakazu zapłaty.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest zasadne, choć nie wszystkie podniesione w nim zarzuty są trafne.

Stosownie do treści art. 492§3 k.p.c. nakaz zapłaty wydany na podstawie weksla, warrantu, rewersu lub czeku staje się natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia. W razie wniesienia zarzutów sąd może na wniosek pozwanego wstrzymać wykonanie nakazu. Jak zatem wynika z powyższej regulacji, samo wniesienie zarzutów od nakazu zapłaty nie powoduje „obligatoryjnego” wstrzymania wykonania nakazu zapłaty. Sąd może wstrzymać jego wykonanie, lecz nie dowolnie, a jedynie wówczas, gdy jest to celowe i istnieją ku temu przesłanki, a więc wówczas gdy treść zarzutów wskazuje na prawdopodobieństwo uchylenia nakazu zapłaty, lub też, podobnie jak w przypadku wstrzymania wykonania wyroku na skutek wniesienia skargi o wznowienie postępowania czy wniesienia skargi kasacyjnej, gdy istnieje prawdopodobieństwo powstania niepowetowanej szkody na skutek wykonania nakazu zapłaty.

Pojęcie "niepowetowanej szkody" oznacza w szczególności brak dostatecznego majątku po stronie powoda, z którego pozwany mógłby uzyskać zwrot spełnionego dobrowolnie lub wyegzekwowanego świadczenia. Innymi słowy, chodzi o obawę, że w razie ewentualnego uwzględnienia zarzutów od nakazu zapłaty restytucja będzie niemożliwa lub wyjątkowo uciążliwa.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny uznał, że podnoszone przez pozwanego w zarzutach od nakazu zapłaty twierdzenia i okoliczności uzasadniały wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty. Co prawda nie można było podzielić twierdzenia, że Sąd Okręgowy błędnie przyjął, że powód już na etapie wnoszenia pozwu w oparciu o weksel winien był udowodnić zasadność roszczenia podstawowego, gdyż taki obowiązek w istocie, mając na uwadze charakter zobowiązania wekslowego, ciążył na nim dopiero po wniesieniu zarzutów, to jednak nie sposób było podzielić stanowiska Sądu Okręgowego, co do braku przedstawienia okoliczności wskazujących na możliwość uchylenia nakazu zapłaty.

Wskazać należało, że pozwany w zarzutach od nakazu zapłaty wywodził, że sporny weksel zabezpieczał wierzycelność innej osoby, która w dodatku została spleciona, a sam weksel zwrócony drugiemu z dłużników wekslowych, który to dłużnik bez zgody i wiedzy pozwanego, przekazał go powodowi, z którym to współdziałał w popełnianiu przestępstw przeciwko mieniu. Nadto pozwany wskazywał na wypełnienie weksla niezgodnie z porozumieniem łączącym pozwanego z osobą na zabezpieczenie wierzycelności której to osoby (wobec pozwanego i drugiego z dłużników) sporny weksel został wystawiony. Pozwany wskazał nadto na nieistnienie między nim a powodem stosunku podstawowego uzasadniającego wypełnienie sporego weksla. Na podnoszone przez siebie twierdzenia wskazał dowody z zeznań świadków, w tym jego zdaniem osoby „na rzecz” której sporny weksel został wystawiony.

Mając zatem na uwadze to, że weksel nie może być uzupełniony, gdy nie zająd określone w deklaracji okoliczności, uzasadniające jego wypełnienie

(w przeciwnym razie dłużnik wekslowy może podnosić zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem), jak też fakt, że nabywca niewypełnionego weksla jest związany porozumieniem wekslowym pomiędzy zbywcą a wystawcą weksla oraz fakt, że powód nie przedstawił na obecnym etapie procesu deklaracji wekslowej (uzgodnionej z pozwanym) ani przekonujących dowodów świadczących na istnienie między nim a pozwanym stosunku podstawowego, uprawnione było twierdzenie, że podawane przez pozwanego okoliczności (wystawienia weksla „na rzecz” innej osoby i wypełnienia go niezgodnie z ustnym porozumieniem, co do wypełnienia weksla, zawartym między pozwanym, a ową inną osobą) uzasadniały przypuszczenie, że istnieją wystarczające podstawy dla konieczności zbadania zarzutów pozwanego wypełnienia weksla niezgodnie z porozumieniem, które nie posiadało

formy pisemnej. W szczególności, w kontekście powyższego, nieuprawnione było zatem stanowisko Sądu, że pozwany na poparcie swoich twierdzeń przedstawił jedynie dowody z przesłuchania świadków.

Nieuzasadnione było bowiem oczekiwanie dowodów z dokumentów, w sytuacji kiedy z twierdzeń pozwanego wynikało, że dokumentów takich nie było (z zarzutów nie wynikało, że porozumienie co do okoliczności wypełnienia spornego weksła, między pozwanym a osobą na zabezpieczenie wiarygodności której został on wystawiony miało formę pisemną), a zatem twierdzenia pozwanego mogły zostać wykazane w tej sytuacji tylko i wyłącznie innymi dowodami.

Nie bez znaczenia, dla oceny twierdzeń pozwanego był również fakt, iż powód w odpowiedzi na zarzuty przyznał choćby okoliczność skazania go za wskazany przez pozwanego w zarzutach czyn. Co więcej nie sposób również nie dostrzec niespójności i swoistej niekonsekwencji w twierdzeniach powoda, który w pozwie co najmniej sugerował istnienie porozumienia co do warunków wypełnienia spornego weksła (co miało potwierdzać notarialne oświadczenie drugiego z dłużników wekslowych), zaś w kolejnych pismach wskazuje, że posiadanie takiej deklaracji nie jest warunkiem wypełnienia spornego weksła.

Z uwagi na powyższe w ocenie Sądu Apelacyjnego zasadne było wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty, choć nie było w realiach sprawy uzasadnionych podstaw do twierdzenia, iż w razie uchylecia nakazu zapłaty pozwany nie mógłby uzyskać zwrotu wyegzekwowanego świadczenia.

Z przedstawionych powyżej względów Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżone postanowienie na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397§2 k.p.c.

MW